

Nr 87.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i vissa delar av utsökningslagen, m. m.; given Stockholms slott den 27 februari 1942.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i vissa delar av utsökningslagen samt lag angående ändrad lydelse av 23 § 3. förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

GUSTAF.

K. G. Westman.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändring i vissa delar av utsökningslagen.

Härigenom förordnas, dels att i utsökningslagen skall införas en ny paragraf, betecknad 231 §, av nedan angivna innehåll, dels ock att 1, 9, 10, 52, 90, 141, 211 och 216 §§¹ samma lag skola hava ändrad lydelse på sätt nedan anges.

1 §.

Utsökningsmål upptagas — — — därtill förordnar.

Är i stad utan magistrat Konungens befallningshavande överexekutor, skall staden med avseende å vad i denna lag sägs räknas till landet. Är i sådan stad annan än Konungens befallningshavande överexekutor, må Konungen förordna, att staden skall i vad angår utmätningsman och dennes verksamhet räknas till landet.

9 §.

Landsfiskal och — — — av Konungen.

Efter varannan månads förlopp skall landsfiskal inom fjorton dagar till överexekutor insända utdrag ur dagboken för alla mål, som under de två sista månaderna inkommit, så ock för de äldre mål, som ej blivit före nämnda månader avslutade. Stadsfogde skall efter var tredje månads förlopp inom fjorton dagar till överexekutor insända enahanda utdrag för de tre sista månaderna. Finnas ej mål för vilka sålunda redogöras bör, varde ock det inom lika tid anmält. Utan hinder av vad sålunda stadgats må Konungen för viss stad föreskriva att stadsfogden i stället för att insända utdrag ur dagboken skall å vissa tider för överexekutor uppvisa denna.

10 §.

Överexekutor åligger att noga tillse, huru de utmätningsmän, som under honom lyda, förrätta vad dem enligt lag eller eljest i tjänsten betrott varder.

Finnes utmätningsman icke behörigen iakttaga sina tjänsteplikter, äge överexekutor meddela honom varning. Låter han sig icke därav rätta eller har han begått fel av svårare beskaffenhet, skall överexekutor överlämna

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1932: 264, av 9 § se 1938: 71, av 52 och 216 §§ se 1912: 211, av 90 och 141 §§ se 1917: 307 samt av 211 § se 1937: 452.

ärendet till vederbörande åklagare, som har att pröva, om åtal skall anställas inför domstol.

Har åtgärd vidtagits för utmätningsmans ställande under åtal, äge överexekutor avstänga honom från tjänstgöring, intill dess över honom blivit slutligen dömt eller domstolen annorlunda förordnar.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på Konungens befallningshavande att i stället för överexekutor i staden utöva befogenhet varom ovan i andra och tredje styckena sägs.

52 §.

Har överexekutor — — — tvistemål meddelat.

Beslut om utmätningsmans avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvär.

Huru beslut — — — och 7 kap.

90 §.

Skall lös — — — till efterrättelse.

Är egendom — — — lämpligt finnes.

Å landet — — — är sagt.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på överexekutor i staden att förrätta auktion å fartyg, varom i 94 § sägs; och låte överexekutor kungöra auktionen på sätt ovan stadgas.

141 §.

Nu har — — — där infinna.

Finnes i — — — till utdelning.

Erfordras å — — — är stadgat.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på överexekutor i staden att hålla sådant sammanträde som ovan i tredje stycket sägs.

211 §.

Nöjes ej — — — det försummas.

Över utslag — — — myndighets prövning.

Om klagan över beslut, varigenom varning meddelats utmätningsman eller han avstängts från tjänstgöring, stadgas i 231 §.

216 §.

Vill någon klaga däröver, att han av överexekutor blivit fälld till ansvar enligt 11 § eller till skadestånd enligt 207 §, och är utslaget ej för honom muntligen avkunnat, have för klagan tid, som i 213 § sägs, från den dag, utslaget genom överexekutors försorg honom delgavs.

231 §.

Utmättningsman, som icke åtnöjes med beslut, varigenom med stöd av 10 § varning meddelats honom eller han avstängts från tjänstgöring, må däröver hos Kungl. Maj:t anföra besvär, vilka skola hava inkommit till socialdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen efter det utmättningsmannen erhöll del av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1942; dock skall äldre lag tillämpas i fråga om fel eller försummelser, vartill utmättningsman gjort sig skyldig före nämnda dag.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 23 § 3. förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

Härigenom förordnas, att 23 § 3. förordningen den 10 augusti 1877 om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

23 §.

3. Vad 10 § nya lagen innehåller därom, att utmättningsman må av överexekutor avstängas från tjänstgöring, skall ej tillämpas å magistrat; varder ledamot av magistrat tilltalad vid domstol, äge domstolen att om hans avhållande från tjänsten under tiden förordna, när skäl därtill äro.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1942; dock skall äldre lag tillämpas i fråga om fel eller försummelser, vartill magistrat gjort sig skyldig före nämnda dag.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Bergquist, anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, fråga om vissa *ändringar i utsökningslagen m. m.*

Föredraganden anför:

Överexekutor och utmätningsman i stad utan magistrat.

Enligt 1 § *utsökningslagen* är överexekutor för landet Konungens befallningshavande, i Stockholm överståthållarämbetet, i annan stad med magistrat denna eller, där Konungen så förordnar, viss ledamot av magistraten samt i stad utan magistrat Konungens befallningshavande eller den Konungen därtill förordnar. Om Konungens befallningshavande är överexekutor i stad utan magistrat, skall staden med avseende å vad i lagen stadgas räknas till landet.

Utmättningsman är enligt 2 § å landet landsfiskal, envar inom sitt tjänstgöringsområde, och i stad stadsfogde. Finnes stadsfogde i stad som enligt 1 § räknas till landet, skall han vara utmätningsman för staden.

Av det anförda framgår att, om i stad utan magistrat särskild överexekutor finnes förordnad, stadsfogde skall vara utmätningsman i staden.

Konungens befallningshavande äger jämlikt 3 § i lagen för bestämt fall eller inom visst område förordna lämplig person att på eget ansvar i landsfiskals ställe vara utmätningsman. Om sålunda förordnad utmätningsman skall gälla vad i lagen stadgas om landsfiskal.

Enligt särskilt stadgande i 23 § förordningen den 10 augusti 1877 om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall har den före 1879 gällande ordningen bibehållits i vissa mindre magistratsstäder där stadsfogde ej anställts. I dessa städer är Konungens befallningshavande överexekutor och magistraten utmätningsman, dock att magistraten handlägger vissa till överexekutors befattning eljest hörande göromål.

Möjligheten att förordna särskild överexekutor i stad utan magistrat infördes genom en lag av den 17 juni 1932 (nr 264) i samband med utfärdandet av lagen samma dag (nr 263) om stads och landsbygds förenande i judiciellt avseende. Dessförinnan gällde, att Konungens befallningshavande skulle undantagslöst vara överexekutor för sådan stad. Såsom skäl för denna ändring framhöll vederbörande departementschef i proposition (nr 206) i ämnet till 1932 års riksdag, att det vid stads läggande under landsrätt kunde vara förenat med vissa nackdelar att låta länsstyrelsen bliva överexekutor för staden. Olägenheterna härav kunde främst visa sig i fråga om handläggning av ärenden rörande kvarstad, skingringsförbud och andra handräckningsåtgärder, där det vore av särskild vikt att överexekutor vore lätt tillgänglig och snabbt kunde meddela beslut. Framför allt gjorde sig denna synpunkt gällande i fråga om sjöstäder, där fråga kunde uppkomma om kvarstad å fartyg. Med hänsyn härtill syntes det önskvärt, att möjlighet bereddes att i stad utan magistrat uppdraga utsökningsgöromålen åt särskild överexekutor för staden.

Med stöd av 1 § i lagen har Konungen förordnat särskild överexekutor i fyra landsrättsförlagda städer. I samtliga har kommunalborgmästaren erhållit detta uppdrag. I dessa städer är enligt 2 § stadsfogde utmätningsman.

Fråga har nu uppkommit, huruvida möjlighet bör finnas att ha särskild överexekutor i stad utan magistrat, oaktat staden i utsökningshänseende förenas med landsfiskalsdistrikt.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 11 juni 1937 har rådhusrätten i *Lysekil* upphört från och med den 1 januari 1938 och staden i judiciellt avseende förenats med Sunnervikens domsaga.

Kungl. Maj:t har därefter förordnat kommunalborgmästaren i Lysekil att från och med sistnämnda dag vara överexekutor i staden.

Den 26 september 1941 beslöt Kungl. Maj:t, att Lysekil skulle från och med den 1 oktober 1941 förenas med Stängenäs landsfiskalsdistrikt, dock fylls vidare endast i polis- och åklagarhänseende, varvid distriktet skulle benämnas Lysekils landsfiskalsdistrikt, samt att stadsfiskal därefter icke skulle vara anställd i staden, vid vilket förhållande på denne ankommande göromål skulle överflyttas å landsfiskalen i distriktet.

I skrivelse den 7 november 1941 har länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län gjort framställning om staden Lysekils förenande med Lysekils landsfiskalsdistrikt jämväl i fråga om utsökningsväsendet.

Drätselkammaren i Lysekil har, efter bemyndigande av stadsfullmäktige i staden, i skrivelse till Konungen den 22 december 1941 hemställt om sådan ändring av utsökningslagen att staden, oaktat utmätningsmannagöromålen i staden överflyttades å landsfiskalen i Lysekils distrikt, finge behålla sin av Kungl. Maj:t förordnade överexekutor. Drätselkammaren har därvid framhållit, att Lysekil under normala förhållanden hade en livlig sjöfart, som stundom farvade snabba ingripanden från överexekutors sida i form av kvarstad och andra handräckningsåtgärder. Därest länsstyrelsen skulle bliva

överexekutor, vilket gällande lag förutsatte i händelse staden i utsökningshänseende förenades med landsfiskalsdistrikt, kunde stora olägenheter ur rättssäkerhetssynpunkt förväntas uppstå. En sökande torde då ofta icke kunna få sitt ärende behandlat så snabbt, att det äskade ingripandet hunne göras i tid. Affärslivet i övrigt i staden, där ett flertal industriföretag funnes, hade också visat sig ha behov av ett snabbt ingripande från överexekutors sida för att därigenom skyddas mot ekonomiska förluster. Därest Kungl. Maj:t skulle finna, att staden icke kunde få behålla sin överexekutor med mindre stadsfogde funnes förordnad, önskade drätselkammaren icke vidhålla sin framställning om särskild överexekutor utan hemställde, att utmätningsmannagöromålen måtte överflyttas å landsfiskalen i Lysekils distrikt.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har i utlåtande den 23 december 1941 vitsordat behovet av särskild överexekutor i Lysekil samt tillstyrkt drätselkammarens framställning.

*Departements-
chefen.*

Av de nyss återgivna reglerna i 1 och 2 §§ utsökningslagen framgår, att, om särskild överexekutor förordnats för stad utan magistrat, samtliga de för stad i lagen meddelade bestämmelserna skola vara tillämpliga. I en sådan stad skall sålunda stadsfogde vara utmätningsman. Om staden finnes böra i utsökningshänseende förenas med landsfiskalsdistrikt, kan den med gällande bestämmelser icke medgivas behålla sin överexekutor.

Detta system, vilket i regel måste anses vara tillfredsställande, kan i enskilda fall föranleda väsentliga olägenheter. För en stad med starkt utvecklade sjöfart, som anses böra i utsökningshänseende förenas med landsfiskalsdistrikt, kan sålunda behov förefinnas av en särskild överexekutor. I en dylik stad torde nämligen ej sällan ett snabbt ingripande från överexekutors sida i form av kvarstad eller andra handräckningsåtgärder beträffande fartyg vara erforderligt till undvikande av rättsförluster. Dessa olägenheter synas göra sig starkt gällande i det nu aktuella fallet beträffande Lysekil, vilken stad torde under den närmaste framtiden böra jämväl i utsökningshänseende förenas med Lysekils landsfiskalsdistrikt.

Med hänsyn härtill är det önskvärt att möjlighet finnes att, då så av särskilda förhållanden påkallas, förordna särskild överexekutor i en stad, oaktat denna ingår i landsfiskalsdistrikt. Denna möjlighet kan vara av värde bland annat vid stads läggande under landsrätt. Undantagsvis kan det även komma att visa sig vara lämpligt att för stad, där Konungens befallningshavande för närvarande är överexekutor, förordna särskild överexekutor, oaktat staden ingår i ett landsfiskalsdistrikt.

Genom en dylik anordning kan i vissa fall en icke oväsentlig ökning av länsstyrelsernas arbetsbörda undvikas.

Beträffande landsfiskals verksamhet såsom utmätningsman i stad utan magistrat, i vilken särskild överexekutor finnes förordnad, böra de i utsökningslagen rörande landet meddelade bestämmelserna äga tillämpning. I fråga om överexekutors befattning med utsökningsväsendet skola givetvis de för stad givna föreskrifterna lända till efterrättelse (se t. ex. 98 §).

I 1 § utsökningslagen synes med hänsyn till vad sålunda anförts böra upptagas ett stadgande av innebörd, att beträffande stad utan magistrat, i vilken särskild överexekutor finnes, Konungen må förordna, att staden skall i vad angår utmättningsman och dennes verksamhet räknas till landet.

Härvid uppkomma emellertid vissa svårigheter med hänsyn till att utmättningsmans och överexekutors kompetens är i vissa hänseenden olika bestämd för landet och för stad.

Sålunda ankommer det enligt 90 § sista stycket på överexekutor eller i vissa fall av denne förordnad särskild förrättningsman att å landet hålla auktion å fartyg, varom i 94 § sägs, under det att i stad sådan auktion skall förrättas av stadsfogde (jfr 4 §). Sammanträde för fördelning av köpeskillingen skall i dylikt fall enligt 140 § hållas av auktionsförrättaren.

Erfordras sammanträde för fördelning av köpeskillning för annan lös egendom än sådana fartyg varom nyss nämnts, skall enligt 141 § tredje stycket sammanträdet hållas å landet av överexekutor eller särskilt förordnad förrättningsman och i stad av stadsfogde (jfr 4 §).

Om stad med särskilt förordnad överexekutor förenas med landsfiskalsdistrikt i utsökningshänseende, är landsfiskalen icke behörig att hålla sådana auktioner och sammanträden som nyss nämnts. Ej heller ankomma dessa förrättningar på överexekutor i staden, då befogenheten härutinnan enligt lagen tillkommer stadsfogde. Med hänsyn härtill är en komplettering av lagstiftningen erforderlig. Då det ej synes vara lämpligt att vidga landsfiskalens befogenheter, torde åt överexekutor i staden böra uppdragas att hålla ifrågasvarande auktioner och sammanträden. Särskilda stadganden härom böra upptagas i 90 och 141 §§. Någon komplettering av 140 § är på grund av stadgandets avfattning icke erforderlig.

De sålunda ifrågasatta ändringarna i utsökningslagen torde böra träda i kraft den 1 april 1942.

Överexekutors disciplinära befogenheter gentemot utmättningsman.

Överexekutors ställning som överordnad utsökningsmyndighet innefattar förmanskap över underlydande utmättningsmän. Jämlikt 10 § utsökningslagen åligger det överexekutor att noga tillse, huru de utmättningsmän som lyda under honom förrätta vad dem enligt lag åligger eller eljest betros dem i tjänsten.

För att underlätta denna kontroll har utmättningsman i 9 § ålagts att inom vissa angivna tider, olika för landsfiskal och stadsfogde, insända utdrag ur sin dagbok till överexekutor. Konungen äger för viss stad föreskriva att stadsfogden i stället för att insända utdrag av dagboken skall å vissa tider uppvisa densamma för överexekutor. Försummar landsfiskal eller stadsfogde vad honom sålunda åligger, skall överexekutor döma honom att böta en krona för varje dag skyldigheten försummas. Sådan dagabot må dock ej adömas för längre tid än två månader. Har utmättningsman dömts till dagabot men ej låtit rätta sig därav, skall han straffas såsom för annan vårdslöshet i tjänsten.

Bestraffningsregeln i 9 § tager sikte på allenast visst fall av tjänsteförsummelser. I 10 § ha meddelats bestämmelser rörande överexekutors disciplinära befogenheter gentemot utmättningsman för tjänstefel i allmänhet. Finner överexekutor vid granskning av insända dagboksutdrag eller annorledes, att utmättningsman underlåtit åtgärd, som till bevarande av parts rätt och säkerhet är föreskriven eller eljest eftersatt sin plikt, äger överexekutor enligt sistnämnda lagrum, ändå att part ej för klagan, döma utmättningsmannen till böter högst 500 kronor eller till mistning av tjänsten på högst tre månaders tid. Om felet anses kunna medföra svårare straff eller utredning vid domstol erfordras, skall målet förvisas dit. Överexekutor äger emellertid skilja den felaktige från tjänstens utövning när skäl därtill äro.

Från reglerna i 10 § gäller enligt 23 § 3. utsökningslagens promulgationsförfordning det undantaget, att magistrat, vilken utövar befattning såsom utmättningsman, icke kan av överexekutor straffas med mistning av tjänsten på viss tid eller provisoriskt skiljas från tjänstens utövning. Åtalas ledamot av magistrat vid domstol, äger domstolen förordna om hans avhållande från tjänsten.

Vidare må i detta sammanhang nämnas, att överexekutor enligt 207 § äger efter ansökan ålägga utmättningsman skyldighet att utgiva skadestånd för försummelse eller felaktigt förfarande i utsökningsmål under förutsättning att sökandens rätt finnes uppenbar. I annat fall skall sökanden hänvisas att efter stämning utföra sin talan vid domstol.

Överexekutors beslut, varigenom utmättningsman dömts till böter eller till mistning av tjänst på viss tid eller att utgiva skadestånd, må enligt 52 § ej verkställas förrän beslutet vunnit laga kraft. Talan mot dylikt beslut föres hos hovrätt enligt reglerna i lagens 11 kap.

Om länsstyrelses disciplinära myndighet över landsfiskal finnas särskilda föreskrifter i § 31 landsfiskalsinstruktionen den 14 december 1917 (nr 903). Enligt detta författningsrum, som erhållit sin gällande lydelse genom kungörelse den 30 augusti 1941 (nr 730), äger länsstyrelse meddela landsfiskal varning, om denne finnes icke behörigen iakttaga sina tjänsteplikter. Låter han icke rätta sig därav eller har han begått fel av svårare beskaffenhet, skall länsstyrelsen överlämna ärendet till landsfogden, som har att pröva om åtal skall anställas inför domstol. Har åtgärd vidtagits för landsfiskals ställande under åtal, äger länsstyrelsen avstänga honom från tjänstgöring, intill dess över honom blivit slutligen dömt eller domstolen annorlunda förordnar. Beslutet om avstängning går i verkställighet utan hinder av besvär. Har länsstyrelse meddelat landsfiskal varning eller avstängt honom från tjänstgöring, skall beslutet skyndsamt bringas till justitiekanslersämbetets kännedom.

Mellan 10 § utsökningslagen och § 31 landsfiskalsinstruktionen föreligga betydande sakliga olikheter. Båda författningsrummen avse fel eller försummelse i tjänsten. Befogenheten att tilldela varning är icke upptagen i utsökningslagen under det att möjligheten att döma till böter eller mistning

av tjänsten icke förefinnes enligt landsfiskalsinstruktionen. Förutsättningarna för landsfiskalens ställande under åtal vid domstol äro i instruktionen utebliven rättelse, sedan varning meddelats, eller begånget fel av svårare beskaffenhet; enligt utsökningslagen skall målet förvisas till domstol, om felet anses kunna medföra svårare straff — vilket får anses betyda svårare straff än som kan utmätas i disciplinär ordning — eller om utredning vid domstol erfordras. Enligt såväl instruktionen som utsökningslagen kan ett interimistiskt skiljande från tjänsten förekomma. Enligt instruktionen skall länsstyrelse, som meddelat landsfiskal varning eller avstängt honom från tjänstgöring, skyndsamt underrätta justitiekanslersämbetet därom.

Före utfärdandet av förenämnda kungörelse av den 30 augusti 1941 inrymde § 31 landsfiskalsinstruktionen en mera vidsträckt disciplinär befogenhet för länsstyrelse gentemot en försumlig landsfiskal än vad nu är fallet. Sålunda ägde länsstyrelse under vissa förutsättningar fälla landsfiskal till böter, svarande högst mot en månads avlöning, eller suspendera honom från tjänst och lön på högst tre månader.

§ 31 landsfiskalsinstruktionen har erhållit sin nya lydelse efter förslag av 1937 års landsfiskals- och stadsfiskalsutredning i dess den 22 april 1939 avgivna betänkande rörande omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna m. m. (statens offentl. utredn. 1939: 9). Med ändringen åsyftades att bringa bestämmelserna om länsstyrelses disciplinära myndighet över landsfiskal till överensstämmelse med vad sedan 1936 i sådant hänseende gäller om förhållandet mellan länsstyrelse och landsfogde.

Av de över betänkandet hörda myndigheterna och sammanslutningarna ingick endast *föreningen Sveriges stadsfogdar* närmare på frågan om landsfiskals disciplinära ställning. Föreningen anförde, att det ville synas som om de föreslagna reglerna i § 31 landsfiskalsinstruktionen skulle göra straffbestämmelserna i 10 § utsökningslagen överflödiga eller i vart fall mindre ändamålsenliga. Enligt föreningens mening vore stadgandena i sistnämnda lagrum överhuvud taget icke endast onödiga utan även direkt skadliga, i det att de vore ägnade att sätta utmätningssmannen i en ställning, som icke vore önskvärd med hänsyn till hans självständiga och för såväl den enskilde som det allmänna betydelsefulla funktion. Utmätningssmannens ansvar för fel eller försummelse i tjänsten borde följa de allmänna regler som härutinnan gällde för andra ämbets- och tjänstemän. Föreningen hemställde emellertid, att bestämmelserna i 10 § utsökningslagen måtte ändras till överensstämmelse med vad i betänkandet förslagits beträffande § 31 landsfiskalsinstruktionen.

Frågan om förhållandet mellan 10 § utsökningslagen och § 31 landsfiskalsinstruktionen upptogs till behandling i en i början av år 1941 inom socialdepartementet utarbetad *promemoria*, vari anfördes bland annat:

Ehuru intet särskilt stadgande givits därom torde det vara tydligt, att landsfiskalsinstruktionens bestämmelser om länsstyrelses disciplinära befo-

genheter gentemot landsfiskal icke gällde i avseende å förhållandet mellan länsstyrelse såsom överexekutor och landsfiskal såsom utmättningsman. Anledningen till att något undantag härför icke gjorts syntes hava varit den att något dylikt undantag icke gjorts i den vid fögderiförvaltningsreformens förberedande gällande landshövdingeinstruktionen, vilken varit av äldre datum än utsökningslagen. Det kunde uppenbarligen icke vara tillfredsställande att länsstyrelsens disciplinära myndighet över landsfiskal vore på detta sätt olika bestämd efter de olika tjänstegrenar, inom vilka disciplinärt ingripande påkallades. Då det med hänsyn till den mindre fullständiga avfattningen av 10 § utsökningslagen samt önskemålet att i fråga om de disciplinära förhållandena nå så stor likformighet som möjligt mellan landsfogdar och landsfiskaler icke borde kunna komma i fråga att avfatta landsfiskalsinstruktionens disciplinregler i överensstämmelse med utsökningslagens, syntes lösningen böra bliva den att landsfiskalerna undantogs från tillämpningen av 10 § utsökningslagen, vilket lagrum borde förses med ett tillägg av innehåll att vad i paragrafen stadgades icke skulle hava avseende å landsfiskal. Detta skulle givetvis icke hava någon inverkan på länsstyrelsens befogenheter jämlikt 207 § utsökningslagen. Någon anledning att i detta sammanhang, såsom av föreningen Sveriges stadsfogdar yrkats, ändra de disciplinära bestämmelserna jämväl för stadsfogdarna syntes icke föreligga. En dylik ändring borde genomföras först i samband med en omorganisation av städernas exekutiva organ.

Över promemorian avgåvos yttranden av länsstyrelserna i Stockholms och Södermanlands län — av sistnämnda länsstyrelse efter hörande av landsfogden i länet —, magistraterna i Uppsala och Västerås i deras egenkap av överexekutorer samt av styrelsen för föreningen Sveriges landsfiskaler. Vad i promemorian föreslagits förklarades i samtliga yttranden utom i det av magistraten i Uppsala avgivna icke föranleda någon erinran. *Magistraten i Västerås*, som yttrat sig allenast såvitt angår stadsfogdarna, förklarade sig icke finna anledning, att i sammanhang med sådan ändring av 10 § utsökningslagen, som avsåges i promemorian, ändring vidtoges i de disciplinära bestämmelserna jämväl för stadsfogdarna, utan ansåge magistraten en dylik ändring lämpligen böra anstå till dess en omorganisation av städernas exekutiva organ genomfördes. *Magistraten i Uppsala* anförde, under erinran om det yttrande av föreningen Sveriges stadsfogdar för vilket i det föregående redogjorts, bland annat:

Magistraten kunde för sin del icke finna annat än att stadsfogdeföreningens förslag vore välgrundat. Stadsfogdarna hade som sådana icke annan uppgift än att vara utmättningsmän, och andra bestämmelser om deras disciplinära förhållanden än de som inrymdes i utsökningslagen funnes icke. Något skäl varför stadsfogdarna i motsats till landsfiskalerna skulle vara underkastade disciplinär bestraffning kunde icke anföras. Bestämmelserna härutinnan i 10 § utsökningslagen syntes snarare mera föråldrade och olämpliga för stadsfogdarnas del än för landsfiskalernas. De syntes ock alltmera sällan bliva tillämpade. Stadsfogdarna borde med hänsyn till sin ställning och sitt ansvar icke ådömas straff annat än efter vanlig domstolsprövning. Tillräckliga skäl att undanskjuta en ändring för stadsfogdarnas vidkommande till den synnerligen ovissa tidpunkt, då en omorganisation av städernas exekutiva organ kunde komma till stånd, syntes icke föreligga. Särskilt då i förevarande sammanhang 10 § utsökningslagen i allt fall måste

underkastas ändring förefölle det magistraten lämpligast verkställa ändringen så, att den disciplinära bestraffningsformen helt avskaffades för utmättningsmän och paragrafen bringades i full överensstämmelse med vad som föreslagits beträffande § 31 landsfiskalsinstruktionen. Vid en sådan utformning behövde landsfiskalerna icke undantagas från lagrummets tillämpningsområde. Dessutom borde 52 § andra stycket utsökningslagen upphävas och en jämkning vidtagas i utsökningslagens promulgationsförordning 23 § 3 mom.

De nuvarande reglerna i 10 § utsökningslagen om överexekutors disciplinära befogenheter gentemot utmättningsmän äro föråldrade och torde böra bliva föremål för revision. Vad angår landsfiskal finnas särskilda disciplinbestämmelser även i § 31 landsfiskalsinstruktionen. Det är uppenbarligen mindre tillfredsställande, att länsstyrelses disciplinära myndighet — såsom för närvarande är fallet — är olika bestämd för skilda delar av landsfiskals tjänsteverksamhet. Ett samordnande av bestämmelserna härutinnan synes därför vara önskvärt. Beträffande stadsfogdarna torde, såsom magistraten i Uppsala uttalat i sitt förut återgivna yttrande, det icke finnas tillräcklig anledning att uppskjuta en i och för sig påkallad ändring till den ovissa tidpunkt, då en omorganisation av städernas exekutiva organ kan komma till stånd. De disciplinära bestämmelserna böra i görligaste mån vara lika för samtliga utmättningsmän.

*Departements-
chefen.*

Då de i § 31 landsfiskalsinstruktionen meddelade föreskrifterna rörande disciplinärt ingripande mot landsfiskal synas vara lämpliga i fråga om utmättningsmans verksamhet, torde 10 § utsökningslagen böra avfattas i nära överensstämmelse med vad i förstnämnda författningsrum stadgas.

I § 31 landsfiskalsinstruktionen har Konungens befallningshavande ålagts skyldighet att underrätta justitiekanslersämbetet om beslut, varigenom landsfiskal meddelats varning eller avstängts från tjänstgöring. En dylik underrättelseplikt bör givetvis föreligga även då ingripandet skett på grund av landsfiskalens verksamhet såsom utmättningsman. Någon särskild bestämmelse härom torde emellertid icke böra upptagas i utsökningslagen, utan i stället synes nyssnämnda stadgande i instruktionen böra erhålla sådan avfattning att det kommer att otvetydigt avse även nu ifrågavarande fall.

Försummelse av utmättningsman att inom föreskriven tid till överexekutor insända utdrag av dagboken eller uppvisa densamma straffas nu enligt utsökningslagens 9 § med visst bötesbelopp för varje dag försummelsen fortfar. Denna form av bestraffning synes föga lämplig och torde därför böra avskaffas. Försummelse härutinnan böra i fortsättningen bedömas efter 10 § i lagen samt vanliga regler om ansvar för eftersättande av tjänsteplikt.

I det föregående har förordats att möjlighet införes att hava särskild överexekutor i stad, i vilken landsfiskal på grund av sin tjänst skall vara utmättningsman. Några disciplinära befogenheter synas emellertid icke lämpligen böra tillkomma en dylik överexekutor gentemot landsfiskalen, vilken ju beträffande sin tjänsteverksamhet i övrigt i huvudsak sorterar under Konungens befallningshavande. Det torde nämligen vara förenat med avsevärda olägen-

heter att låta den disciplinära rätten över samme landsfiskal utövas av två myndigheter. Överexekutor i staden bör i förekommande fall göra anmälan till Konungens befallningshavande, å vilken sålunda skulle ankomma att ingripa mot landsfiskalen för dennes fel eller försummelser inom distriktet i dess helhet. Ett särskilt stadgande härom bör upptagas i 10 §.

De föreslagna ändringarna i 9 och 10 §§ föranleda vissa jämkningar i andra delar av utsökningslagstiftningen. Stadgandet i 52 § andra stycket, att beslut, varigenom utmätningsman dömts till mistning av tjänst på viss tid, icke må verkställas förrän det vunnit laga kraft, bör sålunda utgå. Därjämte erfordras jämkningar i lagens 216 § samt i 23 § 3. promulgationsförordningen.

Beslut, varigenom utmätningsman meddelats varning eller avstängts från tjänstgöring, bör uppenbarligen i överensstämmelse med vad som finnes stadgat för liknande fall kunna överklagas. Talan bör föras i administrativ ordning och ett särskilt stadgande härom synes böra införas i lagens 11 kap. efter 230 §, varjämte i 211 § hänvisning torde böra göras till den nya bestämmelsen.

Beslut om utmätningsmans avstängning från tjänstgöring bör gå i verkställighet utan hinder av förd klagan. Ett särskilt stadgande härom synes böra upptagas i 52 §.

De nya bestämmelserna torde böra träda i kraft den 1 april 1942. Äldre lag synes dock böra tillämpas i fråga om fel och försummelser, vartill utmätningsman gjort sig skyldig före nämnda dag.

I enlighet med vad i det föregående anförts ha inom justitiedepartementet upprättats förslag till

lag angående ändring i vissa delar av utsökningslagen; och

lag angående ändrad lydelse av 23 § 3. förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Th. Wisén.

¹ Denna bilaga, vilken frånsett viss jämkning av redaktionell natur är likalydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 24 februari 1942.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 23 februari 1942 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 6 februari 1942, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till *lag angående ändring i vissa delar av utsökningslagen* samt *lag angående ändrad lydelse av 23 § 3. förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet hovrättsrådet Gunnar Danielson.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 februari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, anmäler efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet lagrådets den 24 februari 1942 avgivna utlåtande över de till lagrådet den 6 i samma månad remitterade förslagen till *lag angående ändring i vissa delar av utsökningslagen* samt *lag angående ändrad lydelse av 23 § 3. förordningen 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.*

Med förmålan att lagrådet lämnat förslagen utan erinran samt att i 211 § förstnämnda lagförslag vidtagits en jämkning av redaktionell natur hemställer föredraganden, att förslagen måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

T. Eliaeson.